

חשיבה ביקורתית

מערך שיעור צפייה ביקורתית בסרט "מואנה":

1. מחלקים את הקבוצה לזוגות, כל זוג ממלא את דף הצפייה בסרט מואנה- מצורף (נספח 1)
2. לאחר מכן כל רביעייה ממלאת את דף החשיבה הביקורתית (נספח 2). עוברים על הדברים יחד.
3. מחלקים את הסרט לארבע קטגוריות התייחסות:
  1. יחסי בנים- בנות
  2. מעמד האישה
  3. מעמד הגבר
  4. יחסי הורים- ילדים
4. מדברים בקצרה על כל נושא, מעלים טיעונים לצדדים השונים בקצרה.
5. חזרה על העלאת טיעונים, נימוקים ודוגמאות (רובם למדו את זה בשיעור עברית, לא כולם). לתת דוגמה למהלך כזה (למשל- **תיכון יד ביד הוא בית ספר מצוין**, **כי התלמידים נהנים ללמוד בו**. **לדוגמה**, **גם כשיורד שלג כל התלמידים מגיעים**. **טיעון**, **נימוק**, **דוגמה**.)
6. מחלקים את התלמידים לקבוצות של כ-3. כל 2 שלשות מרכיבות קטגוריה, וצריכות לייצג את שני הצדדים של הקטגוריה- האם הסרט מעביר מסר ראוי ונכון בקטגוריה או מסר בעייתי ושגוי? למשל- שישיה קיבלה "יחסי בנים- בנות". שלושה מתוכם צריכים להסביר איך הסרט מקדם רעיונות של יחסי בנים בנות והשלושה האחרים צריכים להסביר איך הוא פוגע ברעיונות אלו.
- כדי לעזור- כל קבוצה תקבל דף שאלות שיעזור להם לערוך חשיבה ביקורתית. (נספח)
7. כללים- כל קבוצה תקבל שלוש דקות להעביר את הרעיונות שלהם, ו-2 דקות (או דקה?) להגיב. אפשר בסוף כל סשן לעשות הצבעה- שהילדים יגידו מי לדעתם צודק. לא חובה.
8. כללי הכנה- כל קבוצה צריכה להכין ולהגיש בצורה מסודרת (לציון והערכה- ראה נספח):
- כמה שיותר טיעונים לשני הצדדים. כל טיעון צריך להיות מחוזק בנימוק ודוגמה.
לאחר שמסיימים על הקבוצה לתכנן מי מדבר, לעשות חזרות.
9. עושים שיעור חגיגי עם הצגת הטיעונים.

נספח 1: דף צפייה בסרט "מואנה" - הבנה: עבודה בזוגות

1. מיהן הדמויות המרכזיות בסרט?

---

2. מה ההורים של מואנה רוצים שהיא תעשה?

---

3. האם היא עושה את מה שמצופה ממנה? מדוע?

---

4. איזו אחריות מואנה מחליטה לקחת על עצמה? האם היא מצליחה במשימה?

---

5. איך הוריה של מואנה מתייחסים אליה בתחילת הסרט? ובסופו?

---

6. מה יחסה של הסבתא למואנה? איך היא מגיבה להחלטה שלה?

---

7. מהו לדעתכם המסר העיקרי המועבר בסרט?

נספח 2: דף צפייה בסרט "מואנה" - חשיבה ביקורתית: עבודה בקבוצות

1. האם אתם חושבים שהתנהגותה של מואנה בתחילת הסרט היתה טובה ומוצדקת?

---

2. האם לדעתכם הסבתא היא דמות חינוכית?

---

3. האם לדעתכם כל הילדים צריכים להתנהג כמו מואנה? אם כולם יתנהגו ככה, התוצאה תהיה כמו בסרט?

---

4. אילו מסרים בסרט **מפריעים** לכם? מה הייתם **משנים** בסרט? נמקו.

---

5. עם אילו מסרים בסרט אתם **מסכימים**? מה הייתם **משאירים** בסרט? נמקו.

יד ביד | המרכז לחנוך יהודי ערבי בישראל (ע"ר)
يداً بيداً | مركز التربية العربي اليهودي في إسرائيل

6. על מי משפיעה ההתנהגות של מואנה? מי עשוי להפסיד או להרוויח מההתנהגות שלה לאורך הסרט?

---

7. האם לדעתכם זהו סרט חינוכי? האם זהו מסר שכל הילדים צריכים ללמוד? נמקו.

שאלות שיכולות לעזור בחשיבה ביקורתית- מעמד האישה:

1. מה מאווי מצפה ממואנה לעשות?
2. מה ההורים שלה מצפים ממנה לעשות?
3. מהי אישה\נערה חזקה לדעתכם?
4. האם מואנה היא נערה חזקה?
5. מדוע מואנה מתעקשת להגיד שהיא לא נסיכה?
6. לפי מואנה, איך אישה\נערה צריכה להתנהג?
7. האם לדעתכם מואנה מתנהגת כמו שנערה\ אישה צריכה להתנהג?
8. האם לדעתכם אנשים בחברה היו מסכימים שככה אישה\נערה צריכה להתנהג?

שאלות שיכולות לעזור בחשיבה ביקורתית- מעמד הגבר:

1. מיהם הגברים החשובים בסרט?
2. מהן תכונות האופי של מאווי?
3. האם לדעתכם אנשים בחברה היו מסכימים שככה גבר\נער צריך להתנהג?
4. האם לדעתכם הוא מתנהג כמו שגבר צריך להתנהג?
5. איך לדעתכם גבר\נער צריך להתנהג?
6. האם לדעתכם הסרט מעביר מסר חשוב על איך גבר צריך להתנהג?

שאלות שיכולות לעזור בחשיבה ביקורתית: יחסי ילדים- הורים:

1. תארו את היחס בין מואנה וההורים שלה.
2. האם לדעתכם זהו יחס חיובי?
3. האם מואנה עומדת בגבולות שהוצבו לה?
4. מי קובע מה יקרה במשפחה- מואנה או ההורים?
5. מי שומר על מי- מואנה על ההורים או להיפך?
6. האם לדעתכם המצב המשפחתי המתואר בסרט הוא נכון וטוב?
7. איך לדעתכם צריכים להיראות יחסי הורים וילדים?

יד ביד | המרכז לחנוך יהודי ערבי בישראל (ע"ר)
يد بيد | مركز التربية العربي اليهودي في إسرائيل

שאלות שיכולות לעזור בחשיבה ביקורתית: יחסי בנים- בנות:

1. תארו את היחסים בין מואנה ובין מאווי.
2. מי חזק יותר ביחסי הכוחות ביניהם? מדוע לדעתכם?
3. בדרך כלל בסרטים, מי חזק יותר ביחסי הכוחות בין בנים לבנות? האם הסרט הזה דומה או שונה מסרטים אחרים?
4. מה מאווי מצפה בהתחלה שיהיו יחסי הכוחות? מי הוא חושב שיותר חזק? האם מה שהוא רוצה באמת קורה?
5. האם לדעתכם הסרט מתאר יחסי כוחות טובים בין בנים ובנות? האם ככה הייתם רוצים שיהיו יחסי הכוחות בכיתה? מדוע?
6. לפי מה נקבע מי יוביל במסע של מואנה ומאווי? מה גרם לכך שמואנה הובילה ברוב המסע?
7. האם בסוף הסרט יחסי הכוחות ביניהם שווים? מדוע?
8. איך הייתם רוצים שיהיו יחסי הכוחות בין בנים ובנות?